DE KERSTBOOM

De Kerstboom .....is hij van de vele dierbaarheden van dit heerlijk huiselijk feest wel niet de allerdierbaarste? Is er bij ook maar één ander feest van het jaar een inniger, liever, en tevens een fantastischer voorwerp dan die donkergroene spar met zilverige watten-sneeuw overspren-keld, met een rijkdom van kinderlijk kleurige gouden en zilveren balletjes en glaasjes en een regen van **gouddraad-festoentjes** getooid, en verlicht met de dozijnen schitterende lichtpunten **der brandende** kaarsjes? En daaromhenen het jonge volkje met rozeroode gezichtjes en glanzende kijkers van heerlijke opwinding, en **met** opgetogen gebaartjes dansend, en jubelend als kleine engelen? Is dit niet een der zoetste tafereelen van feestelijkheid in uw woning van het geheele jaar?.....

Wel eigenaardig is het, te bedenken, dat deze Kerstboom, ter viering van het Christusfeest-bij-uitnemendheid in onze woningen opgesteld, zijn oorsprong in den heidenschen eeredienst vindt, maar verklaarbaar, indien wij ons maar even herinneren willen, dat de Christelijke kerk aan de oude heidensche feesten een Christelijke beteekenis gaf. De Kerstboom vindt zijn oorsprong in den oud-Germaanschen boomcultus. Het woud met zijn rijzige beuken, zijn statige eiken, zijn donkere dennen was geheimzinnig als niets anders ter wereld en onzen heidenschen voorvaderen heilig: de tempel, waar ze te midden der duizenden machtige sombere pijlers, die het blauwe hemeldak schoorden, hun offer opdroegen; de wereldweidsche zaal, waar recht gesproken werd en de raad der ouden en wijzen des volks bijeenkwam. — Het loof der beuken en der eiken echter dort en valt af. **Maar** de den en de spar worden door den winter niet gedeerd, en als het beeld van het onvergankelijk leven der natuur staan zij in hun altijd groenen tooi. **Inplaats der** balletjes van glinsterend gekleurd en zilver en goud glas hing men vroeger noten en appelen aan den Kerstboom, ook thans nog wel, (vooral sinaasappelen) en die alle waren bedoeld als een zinnebeeldige voorstelling der eeuwige vruchtbaarheid der natuur, waarvan de vernieuwing met de joelfeesten, op ongeveer dezelfde data als ons Kerstfeest door de heidensche Germanen gevierd werd. De lichten stellen de zon voor; de eeuwige rijke bron van alle leven; de

Spar — Kegeldragende tak.

zon, die omtrent dien dag met den kortsten dagtijd geboren wordt. En hoe schoon is hier ook weer de geboorte van de zon met haar edele alles voedende en levende licht symbool, n. l. het symbool der geboorte van Jezus, het Licht der wereld! — Het eerst omtrent den Kerstboom verneemt men iets in de ijslandsche volks-sagen. Daar wordt gesproken van een boom, die in den eersten nacht van het winterfeest op al zijn takken lichten draagt, welke door den felsten wind niet kunnen worden uitgebluscht.

Omtrent de vroegste geschiedenis van den Kerstboom weet men nog maar heel weinig. Men vindt er sporen van aan de kust van Rusland in het begin der 18e eeuw; men vond daar toen blijkbaar in de woningen hier en daar wel sparren of dennetjes, behangen met noten en appelen en met waslichtjes versierd. Zoo ongeveer om dien tijd komt de boom ook in Scandinavische lan-den in zwang. De Duitsche schrijver Goethe ge-waagt als van een curiositeit van een Kerstboom, dien hij in 1765 ten huize van zijn vriend Körner in Leipzig vond, toen hij er het Kerstfeest vieren kwam; een sparreboompje met allerlei lekkernijen beladen, waaronder een lammetje, en een krib met het Christus-kindje, Maria en Josef, de os en de ezel, alles van suiker, en daarvoor nog een tafeltje met bruine peperkoeken voor de kinderen.

In Duitschland schijnt in elk geval omstreeks dien tijd de Kerstboom reeds vrijwel in zwang te zijn geweest. In Elzas nog eerder, n. l. reeds in de 17e eeuw. Men zegt, dat Pruisische officieren het gebruik in 1815 naar Danzig en elders overbrachten. Naar Engeland kwam hij door prins Albert, den gemaal van Koningin Victoria. In Frankrijk heet hij door de hertogin van Orleans te zijn gebracht. Nochtans werd het gebruik vooralsnog in geen land zoo algemeen als in Duitschland. Echter in den tegenwoordigen tijd is hij zoo gaan-deweg in meer en meer landen inheemsch geworden, en ook in ons vaderland zou het voor duizenden en duizenden gezinnen geen Kerstmis zijn geweest zonder den lieven naïeven opgetuigden en verlichten sparreboom, die zijn verrukkelijken glans in de oogen en

Een eenzame Sparre-(Kerst-)boom in de natuur.

glinsterende gezichtjes onzer kinderen weerkaatst. — Heil, heil, goede schoone Kerstboom vol van diepen en liefelijken zin. Wij eeren U, duistergroen in de warmer jaargetijden, zooals gij de wouden en dreven zoo ernstig en plechtig versiert; wij eeren U meer nog in den winter, wanneer ge daar alleen, als een afgezant van het woud, in onze woning staat temidden van wie wij liefhebben, sierlijk en zorgvol aangekleed als een beminde feesteling daar in onze woning troont, en als een licht zelve zijt, gij zinnebeeld van het verrukkelijke zonnelicht, en, meer nog, meer nog,

Spar — Bloeiende tak. *(foto's Tepe)*

van dat andere licht, het eeuwige Licht der wereld.

Kyf-Kyf.